

Vadászat, vadgazdálkodás II.

Természetvédelmi mérnök szak
levelező tagozat, III. évfolyam
2007/08 tanév 2. félév

Apróvadfajok: emlősök

Mezei nyúl

Vadászható (szept. 1 – dec. 31).

Hazánkban a nagy, összefüggő erdőtömbök kivételével az egész országban előfordul.

Magas állománysűrűsége a mezei élőhelyeken alakul ki, bár a kisparcellás agrárkörnyezetben alakulnak ki legmagasabb állománysűrűségű populációi.

Szemei nagyok, oldalállóak, így 379°-ban lát.

A bakok és nőstények nem különíthetők el egymástól színezet vagy méret alapján.

Hazai nyulak átlagos testtömege 3,8 kg.

Territorialitás nincs, de egyedi távolságtartás van.

Mezei nyúl

Szaporodás:

Párási időszak: bakok – dec-szept, nőstény – jan-okt

Fialási ciklusok: febr-márc, ápr-jún, júl-szept (2 ciklus összefolyva)

Kergetőzés vegyes csapatokban a párok kialakulásáig.

Párban kergetőzés. Párzás. Indukált peteleválás.

Szuperfötáció: 41 nap vemhesség, 38 napra ellés.

Évi 3-4 alom, almonként 3-4 nyúlfi.

Vacok, napi pár perces szoptatás, 1-2 hónapos utódgondozás.

Halandóság: mezőgazdasági technológiák, ragadozók, fiatalok elhullása 21-91%.

Kor: 5,5 évesek aránya a populációban már igen elenyésző (0,3%).

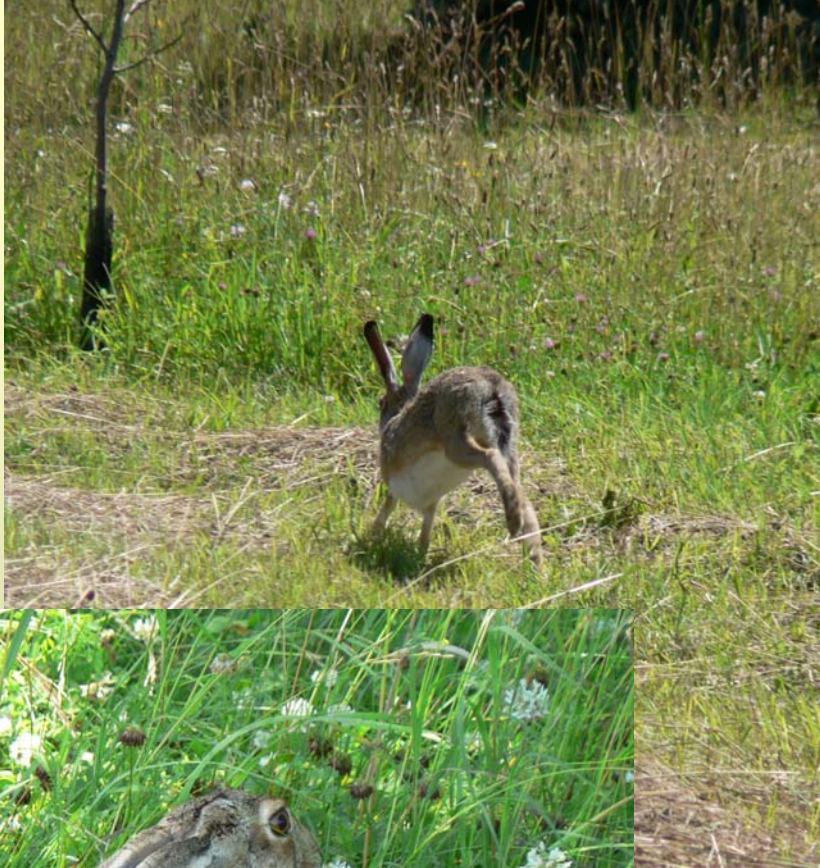
Változatos étrend.

Cökotrófia.

Állománynagysága: kb. 520 ezer

Hasznosítás: 130 ezer, ebből 30 ezer befogás

Üregi nyúl

A házi nyúl őse. Házasítása csak a római időkben kezdődött el.

(Föníciaiak Kr.e. 1100: spanyol területek elnevezése ishephanim „Üreginyúlföld”, ebből származott a Hispánia név)

Vadászható (szept. 1 – jan. 31).

Hímje és nősténye nem tér el egymástól.

Eltérés a mezei nyúltól: fülei vége soha nem fekete, rövid fülei előreahajtván nem érik el az orr hegyét.

A pleisztocén eljegesedés után elterjedési területe az Ibériai-félszigetre és ÉNy-Afrikába húzódott vissza.

Európa nagy részére betelepítették, majd É- és D-Amerikába, Ausztráliába és Új-Zélandra is.

Myxomatózis, RHD: a magyar állomány összeroppant.

Pézsmapocok

Prémje értékes.

Kis, lekerekített fülei alig látszanak ki a bundából, szemei kicsik.

Mellső láb 4 ujjú, hátsó 5 ujjú.

Az ujjak oldalán merev úszószőrök találhatóak, a lábujjak töve között úszóhártya feszül.

Farka csupasz, apró pikkelyes (a pikkelyek között néha apró szőrszálakkal).

A fark fiataloknál teljes hosszában kör keresztmetszetű, idősebb korban oldalról ellaposodik, ovális lesz.

A hátsó lábak tövénél, a fark alatt található a pézsmamirigy.

Őshazája É-Amerika. Európába betelepítették. Nagy-Britanniából, az Ibériai- és az Appenin-félszigetről hiányzik.

Csapdázzák, lövik. Egész évben vadászható. Vízparti lakóüreg. Gátgyengítés.

Mosómedve

5-5 fogásra alkalmas ujj.

30-70 cm, farok 20-30 cm, 3-10 kg.

Mindenevő.

Felismerési jegyei: a világos pofán a szemek vonalában húzódó fekete sáv és a gyűrűzött farok.

Kedveli a dús aljnövényzetű lombdöket, nádasokat, de bárhol előfordulhat. Jól úszik és mászik.

Európában február-március a szaporodási időszaka.

60-63 napi vemhesség után évente egyszer 2-8 kölyköt hoz világra.

A kölykök szeme a 18-23. napon nyílik, 7 hetes korukig szopnak, 3 hónaposan válnak önállóvá, de a család a telet még gyakran együtt tölti.

A nőstény 1, a hím 2 éves korában válik ivaréretté.

Mosómedve

Egész évben vadászható.

Főleg földön fészkelő madarak fészekaljaira jelent veszélyt.

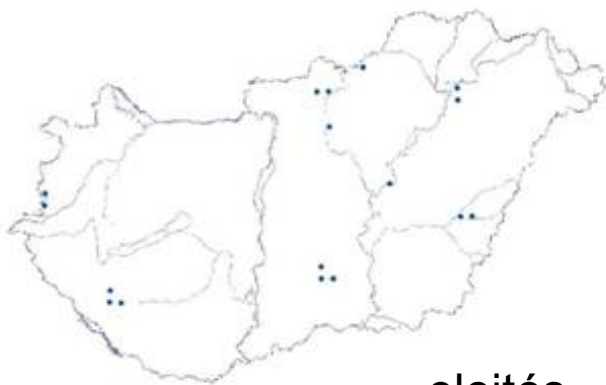
A veszettség hordozója is.

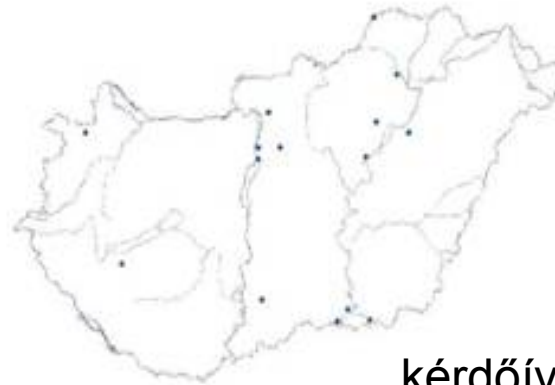
Állománydinamikája:

Terjeszkedő faj.

Őshazájában urbanizálódik, nagy állománysűrűség esetén ez Európában is várható.

elejtés

kérdőív

Mosómedve

Nyestkutya

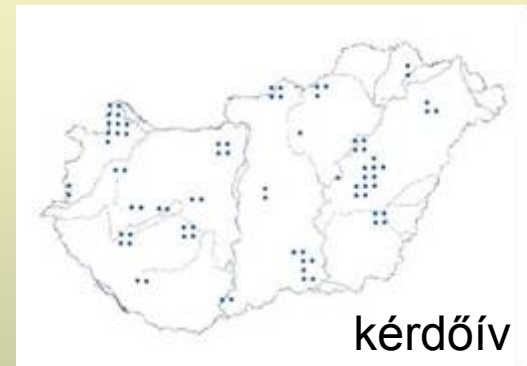
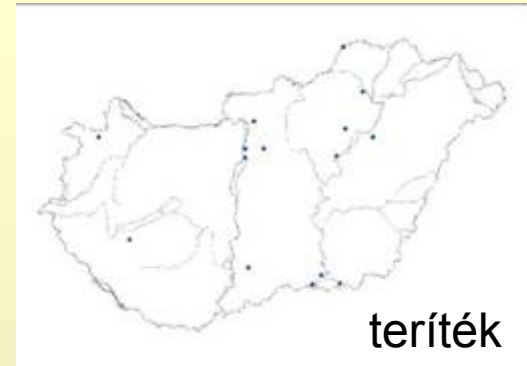
Nyestkutya

Egész évben vadászható.

Japán, É-ÉK-Kína, Mongólia, Mandzsúria,
terjeszkedése miatt ma már Ny-Európában is.

Magyarországon első bizonyító példánya 1961.

Kedveli a sík, nyílt térségeket, folyókkal, tavakkal
tagolt területeket.

Vörös róka

Egész évben vadászható.

4-10 kg

A farkok hosszú.

Mellső lábon 5, hátsón 4 ujj van, de a mellső láb fattyúkörmes csökevényes.

Vörös róka - Szenes róka.

Generalista.

Vadgazdálkodási jelentősége elsősorban apróvadás területen jelentkezik.

Veszettség – immunizálás.

Vörös róka

Évente egyszer ivarzik.

Koslatás: december második felétől márciusig tarthat.

Vemhesség ideje:52-53 nap.

Itthon az alomszám 5,6-6,5 kölyök.

Kotorékban hozzák világra a kölyköket március-áprilisban.

A kölykök szeme 11-14 naposan nyílik ki, 6 hetesen hagyják el először a kotorékot és 10-12 hetesen kezdenek el önállósodni.

Ivarérettségüket 10 hónaposan érik el.

Vörös róka

Tápláléka:

kisemlősök (erdészeti és mezőgazdasági kisemlőskár-elhárítók)

madarak (nevelt fácánból jelentős fogyasztás)

dög, növények, rovarok

Aranyakál

Vadászható (VI. 1 – II. 28).

Kelet-Afrika, Arab-félsziget, Közel- és Közép-Kelet, Hátsó-India, Földközi-tenger szigetei, Balkán-félsziget

Jelenleg terjeszkedő

12-16 kg, 80-100 cm, marmagassága 50 cm

Farka a testéhez képest rövid.

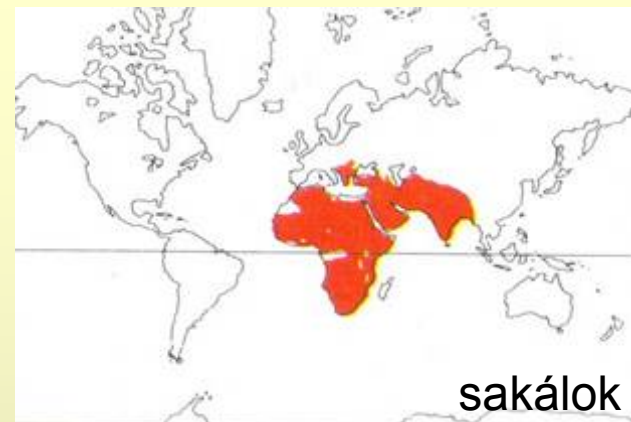
Koslatás: február-március.

50-53 nap vemhesség.

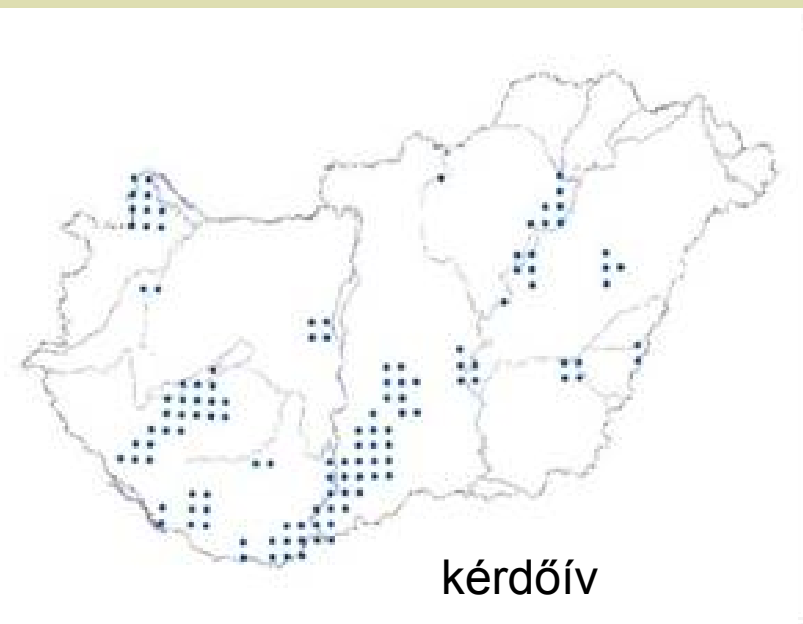
Április-májusban 4-5 kölyök .

Szukák 9 hónaposan, kanok 2 évesen válnak ivaréretté.

Táplálékspektruma széles.

Két első ujjpárnája részlegesen összenőtt

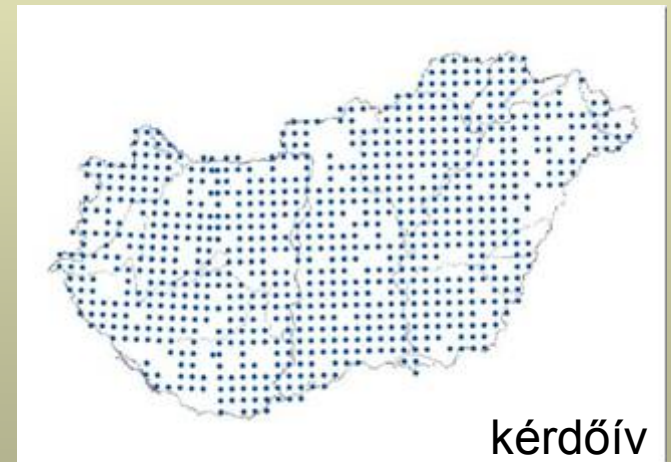
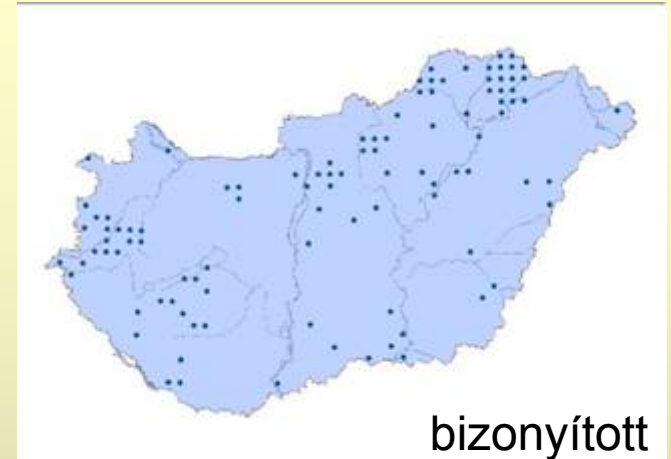

kérdőív

Borz

Vadászható (VI. 1 – II. 28).
Egész Európában elterjedt.

60-80cm, farok 15-20 cm
7-13 kg (őszre 15-25 kg)

Borzváarak

Borz

Koslatás ápr.-szept. (fő időszak júl.-aug.).

Vemhességi idő a diapauzával együtt akár 11-12 hónap.

Ellés jan.-ápr.-ban.

2-5 kölyök.

2 éves korban ivarérett.

Mindenevő

Földalatti várrendszerben lakik, ahol több generáció is együtt él.

Téli álmot nem alszik, bár ilyenkor aktivitása kicsi.

Közönséges görény

Vadászható (IX. 1 – II. 28).

Európa nagy részén elterjedt.

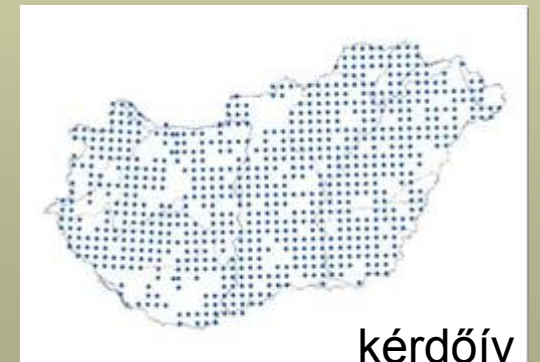
35-45 cm, 0,6-1,5 kg

Jól szelídíthető, vadászgörényként tartják.

Erdős és nyílt mg-i területek, galériaerdők,
lakóterületek környéke.

Pacsmagolás márc.-júl., 40-43 nap vemhesség,
3-11 kölyök.

Főleg rágcsálókat fogyaszt.

Nyest

Vadászható (IX. 1–II. 28).

Kö- és D-Európa, Ázsia.

Kedveli az emberi településeket is.

Mindenevő.

5-5 ujj, a talp- és ujjpárnák csupaszok.

Pacsmagolás június-augusztusban.

Diapauza után április-májusban születik meg a 3-6 kölyök.

